

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський державний екологічний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні групи забезпечення
спеціальності

від « 1 » 02 2022 року

протокол № 5

Голова групи Смирнова К.В.

УЗГОДЖЕНО

Декан _____

Факультету комп'ютерних наук,
управління та адміністрування

Кузніченко С.Д.

(назва факультету, прізвище, ініціали)

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни

Державне регулювання економіки

(назва навчальної дисципліни)

281 «Публічне управління та адміністрування»

(шифр та назва спеціальності)

Публічне управління та адміністрування

(назва освітньої програми)

бакалавр

(рівень вищої освіти)

денна

(форма навчання)

2

(рік навчання)

4

(семестр навчання)

4/120

(кількість кредитів ЄКТС/годин)

іспит

(форма контролю)

Публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності

(кафедра)

Одеса, 2022 р.

Автори: Розмарина А.Л., доцент кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності ОДЕКУ, к.е.н., доц.
 (прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Поточна редакція розглянута на засіданні кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності від «31» січня 2022 року, протокол № 6.

Викладачі: Лекційні заняття: Розмарина А.Л. , доцент кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності ОДЕКУ, к.е.н., доц.

(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Практичні заняття: Розмарина А.Л., доцент кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності ОДЕКУ, к.е.н., доц.

(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Перелік попередніх редакцій

Прізвища та ініціали авторів	Дата, № протоколу	Дата набуття чинності

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Метою вивчення дисципліни «Державне регулювання економіки» є розкриття методології, методики та організаційних основ державного регулювання економіки.
Компетентність	ЗК08. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ФК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.
Результат навчання	Р01. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.
Базові знання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і завдання державного регулювання економіки. 2. Теоретичні основи формування та реалізації стратегії соціально-економічної політики держави. 3. Методологічні основи, методи і засоби впливу держави на економічний та соціальний розвиток і соціально-економічні процеси в країні. 4. Сутність, функції, методології та методики соціально-економічного прогнозування, державного програмування і макроекономічного планування. 5. Особливості державного регулювання різних сфер господарської та соціальної діяльності. 6. Механізми реалізації бюджетної, податкової, грошово-кредитної, структурної, інвестиційної, зовнішньоекономічної, цінової, антиінфляційної, регіональної, соціальної та екологічної політики.
Базові вміння	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснювати аналіз економічної ситуації в країні. 2. Аналізувати ефективність методів державного регулювання в економіці країни. 3. Визначати основні напрями державного регулювання економіки при певних ситуаціях в економіці країни. 4. Проводити оцінку заходів державного регулювання. 5. Робити аналітичні висновки щодо порівняння державного регулювання економік різних країн. 6. Застосовувати інструменти державного регулювання економіки.
Базові навички	<ol style="list-style-type: none"> 1. Володіти навичками вчитися, здобувати нові знання, уміння, у тому числі в сфері, відмінної від професійної. 2. Володіти навичками критично оцінювати й переосмислювати накопичений досвід, вирішувати проблеми.

	<p>3. Володіти навичками працювати з інформацією: знаходити, оцінювати, аналізувати й використовувати інформацію з різних джерел.</p> <p>4. Володіти навичками розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності, визначати і обґрунтовувати цілі, пріоритети та завдання в сферах бюджетної, податкової, грошово-кредитної, науково-технічної, інноваційної, антимонопольної, регіональної, зовнішньоекономічної політики на прогностичний період.</p> <p>5. Володіти навичками передбачати, своєчасно виявляти та успішно вирішувати нагальні проблеми розвитку, обґрунтовувати критерії для оцінювання наслідків прийнятих управлінських рішень щодо реалізації видів державної економічної політики.</p>
Пов'язані силлабуси	немає
Попередня дисципліна	Вступ до публічного адміністрування (2 рік навчання, 3 семестр)
Наступна дисципліна	Менеджмент і адміністрування (3 рік навчання, 5 семестр)
Кількість годин	<p>лекції: 15 год.</p> <p>практичні заняття: 30 год.</p> <p>лабораторні заняття: -</p> <p>семінарські заняття: -</p> <p>самостійна робота студентів: 75 год.</p>

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Лекційні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-Л1	Теоретико-методологічні основи державного регулювання економіки		
	Тема 1. Теоретичні основи державного регулювання економіки.	2	1
	Тема 2. Стратегія соціально-економічного розвитку держави.	2	1
	Тема 3. Програмування і прогнозування в системі державного регулювання економіки.	2	1
	Тема 4. Фінансовий механізм регулювання економіки.	1	1
	Тема 5. Грошово-кредитний механізм регулювання економіки.	1	1
	Тестова контрольна робота (ТКР1)		5
	Тема 6. Соціальна політика держави.	2	1
	Тема 7. Державне регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності.	1	1
	Тема 8. Структурна політика. Державне регулювання інвестиційних процесів.	2	1
	Тема 9. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	1	1
	Тема 10. Державне регулювання природоохоронної діяльності.	1	1
		Тестова контрольна робота (ТКР2)	
	Підготовка до іспиту		20
	Разом:	15	40

Консультації: Розмарина Альбіна Леонідівна, за розкладом пар академічних годин, ауд.314 (НЛК№2).

2.2. Практичні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1	Теоретико-методологічні основи державного регулювання економіки.		
	Тема 1. Теоретичні основи державного регулювання економіки.	2	2
	Тема 2. Стратегія соціально-економічного розвитку держави.	2	2
	Тема 3. Програмування і прогнозування в системі державного регулювання економіки.	4	4

	Тема 4. Фінансовий механізм регулювання економіки. Тема 5. Грошово-кредитний механізм регулювання економіки. Модульна контрольна робота (МКР1)	4 4	2 2 5
ЗМ-П2	Державне регулювання окремих сфер економіки. Тема 6. Соціальна політика держави. Тема 7. Державне регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності. Тема 8. Державне регулювання інвестиційних процесів в Україні. Тема 9. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Тема 10. Державне регулювання природоохоронної діяльності. Модульна контрольна робота (МКР2)	4 2 4 2 2	2 3 2 3 3 5
Разом:		30	35

Консультації: Розмарина Альбіна Леонідівна, за розкладом пар академічних годин, ауд.314 (НЛК№2), вівторок 14.30-16.05 (за знаменником).

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-Л1	<ul style="list-style-type: none"> Підготовка до лекційних занять Тестова контрольна робота (ТКР1) (<i>“обов’язковий”</i>) 	5 5	1-7 7
ЗМ-Л2	<ul style="list-style-type: none"> Підготовка до лекційних занять Тестова контрольна робота (ТКР2) (<i>“обов’язковий”</i>) 	5 5	8-13 13
ЗМ-П1	<ul style="list-style-type: none"> Підготовка до практичних занять (УО) Модульна контрольна робота (МКР1) (<i>“обов’язковий”</i>) 	12 5	2-8 8
ЗМ-П2	<ul style="list-style-type: none"> Підготовка до практичних занять (УО) Модульна контрольна робота (МКР2) (<i>“обов’язковий”</i>) 	13 5	8-14 14
	Підготовка до іспиту	20	16
Разом:		75	

Методика проведення та оцінювання контрольних заходів.

Загальна сума балів, яку одержують студенти за всіма змістовними модулями дисципліни «Державне регулювання економіки», становить **100 балів** (теоретична частина – **40 балів**, практична частина – **60 балів**), вона формує інтегральну оцінку поточного контролю студентів з цієї навчальної дисципліни та є підставою до допуску до іспиту.

На оцінку двох теоретичних модулів ЗМ-Л1, ЗМ-Л2 та двох практичних – ЗМ-П1, ЗМ-П2 відводиться 100 балів. По 20 балів на кожен теоретичний модуль, по 30 балів – на кожний практичний модуль.

1. Методика проведення та оцінювання контрольної роботи ЗМ-Л1. На самостійну роботу ЗМ-Л1 відводиться 10 годин. Всього на оцінку контрольної роботи ЗМ-Л1 відводиться 20 балів.

2. Методика проведення та оцінювання контрольної роботи ЗМ-Л2. На самостійну роботу ЗМ-Л2 відводиться 10 годин. Всього на оцінку контрольної роботи ЗМ-Л2 відводиться 20 балів.

По кожному ЗМ-Л контрольна робота складається з 20 тестових питань за темами змістовного модуля. Кожен тест у контрольній роботі оцінюється в 1 бал. Загальна оцінка підраховується за вірними відповідями та не повинна бути нижче 12 балів.

До заходів поточного модульного контролю виконання самостійної роботи студентів з практичної частини дисципліни «Державне та регіональне управління» належить усне опитування (УО) під час практичних занять і модульні контрольні роботи (МКР1 і МКР2). Максимальна кількість балів, яку може одержати студент при виконанні ЗМ-П1 та ЗП-2 протягом навчального семестру становить **60 балів** (табл.2).

Таблиця 1 - Максимальна кількість балів по практичним модулям

№ ЗМ	Максимальна кількість балів	
	МКР1	УО
ЗМ-П1	20	10
ЗМ-П2	20	10
УСЬОГО:	60	

Методика проведення та оцінювання контрольних заходів ЗМ-П1 та ЗП-2 полягає в оцінюванні активності студента на практичних заняттях, правильності виконання завдань і повноті відповідей на запитання.

4. Поточний контроль роботи студента у вигляді отриманих балів заноситься в інтегральну відомість з навчальної дисципліни і сума балів, яку отримав студент за всіма змістовними модулями формують кількісну оцінку.

5. Студент вважається допущеним до іспиту, якщо він виконав усі практичні роботи, передбачені силлабусом дисципліни, та набрав суму балів за практичну частину дисципліни не менше 30 балів.

6. Екзаменаційна контрольна робота складається з 20 тестових завдань закритого типу за всіма темами дисципліни. Максимальна кількість балів за виконання екзаменаційної контрольної роботи дорівнює 20 балам, кожне завдання в роботі оцінюється в 1 бал. Загальна оцінка підраховується за вірними відповідями.

Підсумкова оцінка виставляється як середня сума балів підсумкового контролю і іспиту.

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль ЗМ-Л1 «Теоретико-методологічні основи державного регулювання економіки».

3.1.1. Повчання до ЗМ-Л1. Звернути увагу на такі питання:

- основні види державної економічної політики; основні форми впливу держави на соціально-економічний розвиток; зміст стратегії соціально-економічного розвитку країни; грошово-кредитні та фінансові інструменти державного регулювання економіки та специфіка їх використання у практичній діяльності.

3.1.2. Питання для самоперевірки

№ теми	ЗАПИТАННЯ	ЛІТЕРАТУРА
	ЗМ-Л1	
1	<p>1) В чому полягає сутність державного регулювання економіки?</p> <p>2) Які завдання державного регулювання економіки?</p> <p>3) Розкрийте зміст функцій державного регулювання економіки.</p> <p>4) Наведіть перелік об'єктів державного регулювання економіки. В чому рольові особливості суб'єктів державного регулювання економіки (носії, виразники, виконавці)?</p> <p>5) Які недоліки механізму ринкової саморегуляції економіки обумовлюють необхідність державного регулювання економіки?</p> <p>6) Наведіть узагальнену характеристику еволюції поглядів на необхідність державного втручання в економіку.</p> <p>7) Які існують форми державного регулювання економіки? В чому принципова різниця між ними?</p> <p>8) Охарактеризуйте методи державного регулювання економіки.</p> <p>9) Наведіть поняття державної економічної політики та її цільові орієнтири.</p> <p>10) Опишіть основні види державної економічної політики.</p>	<p>[1] с.5-25</p> <p>[2] с.11-23</p> <p>[15]</p>
2	<p>1) Наведіть поняття стратегії та розкрийте сутність стратегії соціально-економічного розвитку держави.</p> <p>2) Що являє собою дерево цілей державної економічної політики? Яким чином відбувається їх узгодження та підпорядкування за пріоритетами?</p> <p>3) За якими векторами має відбуватися впровадження в Україні європейських стандартів життя? Наведіть їх визначення.</p> <p>4) На основі чого були визначені стратегічні та оперативні цілі Стратегії сталого розвитку України на період до 2030 року?</p> <p>5) Чи відрізняються індикатори досягнення стратегічних і оперативних цілей від попередньої версії стратегії? На скільки реалістичним є їх досягнення у врахуванням ретроспективних тенденцій?</p>	<p>[1] с.45-53</p> <p>[2] с.51-70</p>
3	<p>1) Наведіть змістовну сутність прогнозу і економічного прогнозування. Які функції виконує економічне прогнозування?</p> <p>2) Охарактеризуйте нормативно-правове забезпечення державного прогнозування та розроблення програм економіко-соціального розвитку.</p> <p>3) На яких основних принципах базується макроекономічне прогнозування?</p> <p>4) Опишіть сутність методів прогнозування та їх класифікацію.</p> <p>5) В чому полягає сутність та завдання державного програмування?</p> <p>6) Охарактеризуйте методіку та організацію розроблення державних цільових програм.</p> <p>7) Надайте визначення макроекономічного планування, які його завдання в системі державного регулювання економіки?</p> <p>8) Які основні методи макроекономічного планування? Наведіть їх характеристику.</p> <p>9) Охарактеризуйте чотири форми державного планування (директивне та індикативне, індирективне та регулятивне).</p> <p>10) Які є види макроекономічних програм?</p>	<p>[1] с.54-68</p> <p>[2] с. 55-63</p> <p>[12], [13]</p>

	<p>11) Що являє собою індикативне планування? Яка мета та функції індикативного планування в економіці? 12) Які є форми індикативного планування? Наведіть їх характеристику.</p>	
4	<p>1) Розкрийте сутність фінансової політики держави та її складові. 2) Охарактеризуйте форми фінансової політики. 3) Які види дискреційної фінансової політики застосовуються в періоди економічного спаду та зростання? Опишіть складові регулятивного впливу. 4) Наведіть поняття державних видатків та їх класифікацію за А.Пігу. 5) Як класифікуються державні видатки за роллю у суспільному виробництві, характером використання, формами фінансування? 6) Розкрийте механізм використання політики видатків. Як вимірюється мультиплікатор державних видатків? 7) Які макроекономічні завдання політики державних доходів? 8) Розкрийте механізм антициклічного впливу податків. 9) Що показує податковий мультиплікатор? 10) Наведіть поняття бюджету і бюджетного процесу. 11) Охарактеризуйте механізм дії бюджетної політики. 12) Розкрийте зміст заходів впливу на інвестиційну активність підприємств. 13) Які переваги і недоліки фінансової політики?</p>	<p>[1] с.69-84, [2] с.105-116</p>
5	<p>1) Розкрийте зміст грошово-кредитної політики держави. В чому полягає її стратегічна мета? 2) Які основні економічні засоби і методи грошово-кредитної політики? 3) Охарактеризуйте два типи грошово-кредитної політики. 4) Наведіть інструменти прямого та опосередкованого впливу грошово-кредитного регулювання. 5) Які завдання та функції виконує Національний банк України як суб'єкт державного регулювання економіки? 6) Які повноваження Національного банку України у сфері валютного регулювання? 7) Розкрийте сутність дисконтної і девізної валютної політики. 8) Який механізм регулюючого впливу валютної інтервенції?</p>	<p>[1] с.90-98 [2] с.117-125</p>

Примітка:

Жирним шрифтом виділено питання для самоперевірки базових результатів навчання.

3.2. Модуль ЗМ-Л2 «Державне управління на регіональному рівні. Державна служба. Ефективність державного управління».

3.2.1. Звернути увагу на такі теми модуля:

- основні засади державної соціальної політики; специфіка макроекономічного галузевого регулювання; особливості та методи здійснення структурної та інноваційно-інвестиційної політики; методи та інструменти державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності; особливості державного регулювання природоохоронної діяльності.

3.2.2. Питання для самоперевірки

№ теми	ЗАПИТАННЯ	ЛІТЕРАТУРА
	ЗМ-Л2	
6	<p>1) Розкрийте сутність і об'єктивну необхідність соціальної політики.</p> <p>2) Які моделі соціальної політики використовуються в зарубіжних країнах?</p> <p>3) Опишіть механізм реалізації соціальної політики.</p> <p>4) Наведіть перелік об'єктів соціальної політики та суб'єктів її реалізації в Україні.</p> <p>5) Які основні засоби впливу держави на розвиток соціальної сфери використовуються в Україні?</p> <p>6) Які стратегічні завдання вирішує соціальна політика держави?</p> <p>7) Наведіть перелік показників, за допомогою яких оцінюється ефективність реалізації соціальних заходів (рівень та якість життя населення).</p> <p>8) Охарактеризуйте показники соціальної політики.</p> <p>9) Яким чином відбувається регулювання оплати праці, доходів та споживання населення?</p> <p>10) В чому полягає сутність державного й договірної регулювання оплати праці?</p> <p>11) Наведіть перелік органів державної влади, які забезпечують реалізацію державної політики оплати праці.</p>	<p>[1] с.196-210,</p> <p>[2] с.263-283</p>
7	<p>1) Наведіть поняття науково-технічного прогресу.</p> <p>2) Яким чином науково-технічний прогрес впливає на соціально-економічний розвиток?</p> <p>3) Охарактеризуйте підходи вчених-економістів на ендогенну та екзогенну природу НТП.</p> <p>4) Опишіть еволюційну та революційну форми науково-технічного прогресу.</p> <p>5) В чому полягає сутність і основне призначення державної науково-технічної політики?</p> <p>6) Охарактеризуйте нормативно-правове забезпечення науково-технічної діяльності в Україні.</p> <p>7) Наведіть перелік методів прямого і опосередкованого впливу в структурі механізму реалізації науково-технічної політики.</p> <p>8) Розкрийте сутність інновацій як специфічної форми НТП.</p> <p>9) Які стадії інноваційного процесу?</p> <p>10) Як оцінюється ефективність державної підтримки інноваційних процесів?</p> <p>11) Розкрийте сутність державної інноваційної політики. Які основні цілі її реалізації в Україні?</p> <p>12) Охарактеризуйте основні методи реалізації державної інноваційної політики.</p>	<p>[1] с.119-140</p> <p>[2] с.295-306</p>

8	<p>1) Що являє собою структура економіки як об'єкт державного регулювання?</p> <p>2) Охарактеризуйте сучасну структуру економіки України.</p> <p>3) Наведіть перелік функціональних макроекономічних та мікроекономічних пропорцій національної економічної системи.</p> <p>4) Які аспекти характеризують основні види структури економіки?</p> <p>5) Наведіть мету і головні цілі структурної політики.</p> <p>6) Як вимірюється структурний ефект?</p> <p>7) Опишіть два типи структурної політики (пасивна й активна).</p> <p>8) За допомогою яких засобів реалізується державне регулювання структурних зрушень в економіці?</p> <p>9) Охарактеризуйте напрямки удосконалення структури економіки.</p> <p>10) В чому полягає сутність державного регулювання інвестиційних процесів?</p> <p>11) Наведіть поняття інвестицій та їх класифікацію.</p> <p>12) Які стадії інвестиційного процесу?</p> <p>13) На основі яких принципів здійснюється державне регулювання інвестиційної діяльності?</p> <p>14) Охарактеризуйте основні елементи механізму реалізації інвестиційної політики держави.</p>	<p>[1] с.109-118, [2] с.199-212</p>
9	<p>1. В чому полягає поняття зовнішньоекономічної політики. Визначте її складові?</p> <p>2. Охарактеризуйте суб'єктів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>3. Опишіть методи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>4. В чому полягає методика побудови платіжного балансу?</p> <p>5. За якими напрямками відбувається аналіз статей платіжного балансу.</p> <p>6. Як здійснюється моніторинг напрямів зовнішньоекономічної політики?</p>	<p>[1] с.155-168,</p>
10	<p>1. Охарактеризуйте сутність та механізми державного регулювання природоохоронної діяльності.</p> <p>2. Визначте складові державної екологічної політики.</p> <p>3. Опишіть техногенний та сталий типи економічного розвитку.</p> <p>4. В чому полягає пасивна та активна екологічна політика?</p> <p>5. Які існують інструменти екологічного регулювання?</p> <p>6. Визначте джерела фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища.</p> <p>7. Як забезпечується реалізація державних екологічних програм?</p>	<p>[1] с.211-220</p>

Примітка:

Жирним шрифтом виділено питання для самоперевірки базових результатів навчання.

Повчання до лекційних та практичних змістовних модулів пов'язані.

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л1.

№	Тестові завдання	Основна література, сторінки
1	Назвіть чинники, що зумовлюють необхідність державного регулювання економіки:	[1] с.5-6
2	До суб'єктів державного регулювання економіки не відносяться:	[1] с.6-7
3	Об'єкти державного регулювання економіки – це:	[1] с. 5-6
4	До об'єктів державного регулювання економіки відносяться:	[1] с.5-6
5	Держава безпосередньо регулює діяльність:	[1] с.14
6	До функцій держави не відноситься:	[1] с.20-21
7	Економічні методи державного регулювання економіки – це:	[1] с.32
8	За характером впливу на господарські процеси методи державного регулювання економіки бувають:	[1] с.30-33
9	Економічна функція держави полягає у:	[1] с.40-41
10	Ефективним за Парето називається такий розподіл ресурсів, при якому:	[1] с.7-8
11	До прямих методів державного регулювання цін належить:	[1] с.36-37
12	Сукупність дій визначення способу передбачити майбутнє, визначити можливі шляхи негативного впливу на країну і заходи для його запобігання, а також розроблення методів для досягнення вищого показника економічного та соціального рівня розвитку називається:	[1] с.50-51
13	Забезпечення сталого розвитку держави, проведення структурних реформ та, як наслідок, підвищення стандартів життя - це:	[1] с.45-46
14	Стратегія сталого розвитку України на період до 2030 року базується:	[16]
15	Метою Стратегії сталого розвитку України на період до 2030 року є:	[16]
16	Виявлення стану та можливих напрямків розвитку економічних явищ і процесів на різних рівнях економічної системи:	[16]
17	Умовне перенесення на майбутнє тенденцій розвитку об'єкта, що склалися в минулому та діють нині є складовою частиною:	[16]
18	Екстраполяція – це метод прогнозування, що відноситься до:	[1] с.57-58
19	Розробка комплексних програм розвитку національної економіки або її секторів називається:	[1] с.65-67
20	Засіб регулювання економічних процесів за допомогою визначення певних цілей і пріоритетів розвитку національної економіки з використанням фінансових та інших стимулів для їх реалізації:	[1] с.65
21	Фактографічні методи прогнозування використовуються тоді:	[1] с.57
22	Метод Делфі – це:	[1] с.58
23	Формальна екстраполяція – це:	[1] с.59
24	До об'єктів макроекономічного планування не відносяться:	[1] с.60-61
25	До методів макроекономічного планування не відносять:	[1] с.59-60
26	Метод системного аналізу в макроекономічному плануванні передбачає:	[1] с.59
27	Директивне планування – це:	[1] с.61
28	Балансовий метод планування передбачає використання:	[1] с. 59-60
29	До суб'єктів макроекономічного планування не відносять:	[1] с.6-7
30	Спосіб управління національною економікою за допомогою розробки обов'язкових для виконання завдань для виробництва та розподілу продукції та послуг:	[1] с.58-60

4.2. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л2.

№	Тестові завдання	Основна література, сторінки
1	Інструментами фінансової політики є:	[1] с.69-70
2	Маніпулювання податками і урядовими видатками з метою зміни реального об'єму національного виробництва і зайнятості, контролю над інфляцією і прискорення економічного зростання є складовою:	[1] с.69-71
3	Соціальне забезпечення (виплата пенсій і допомоги, стипендії, інші виплати населенню) є складовою частиною:	[1] с.69, 75
4	Управління державним і гарантованим державою боргом України, зокрема облік, погашення і обслуговування здійснює:	[1] с.72-73
5	Планом формування і використання фінансових ресурсів для забезпечення виконання завдань і функцій держави є:	[1] с.72-74
6	Основними складовими бюджету є:	[1] с. 73
7	Перевищення витрат бюджету над доходами має назву:	[1] с.76-77
8	Державними трансфертами є:	[1] с.75-77
9	До негативних наслідків зростання державного боргу належить:	[1] с.76-77
10	Чинна ставка податку на прибуток підприємств складає:	[1] с. 78
11	«Всі платники податків мають однакові зобов'язання перед державою за певними критеріями, кожен сплачує свою справедливу частку» характеризує принцип:	[1] с. 79
12	Підвищення податків з підприємств і прибуткового податку з населення має вплив на ділову активність:	[1] с.81
13	Основним суб'єктом здійснення грошово-кредитної політики в інтересах національної економіки є:	[1] с.90-92
14	Механізм грошової емісії є засобом грошово-кредитної політики:	[1] с.91-92
15	До інструментів прямого впливу на грошово-кредитну політику відносять:	[1] с.94
16	Непрямими інструментами грошово-кредитного регулювання економіки є:	[1] с.95
17	Основними функціями НБУ є:	[1] с.93-94
18	Облікова ставка:	[1] с. 95
19	Комерційні банки встановлюють позичковий відсоток, спираючись на:	[1] с.95-96
20	Політика регулювання валютного курсу шляхом купівлі і продажу іноземної валюти називається:	[1] с.96-97
21	Зниження або підвищення Національним банком України процентних ставок за кредит з метою регулювання попиту і пропозиції на позичковий капітал є складовою частиною:	[1] с.96-97
22	Золотовалютний резерв - це:	[1] с. 96
23	Зниження курсу національної валюти називається:	[1] с.151-152
24	Видатками споживання є:	[1] с.74
25	Які фактори впливають на попит на гроші на грошовому ринку:	[1] с.90-93
26	Якщо центральний банк підвищує облікову ставку, як зміняться темпи зростання грошової маси?	[1] с.92
27	Рестрикційна політика центрального банку призводить до	[1] с.91-93
28	Як впливає зміна швидкості обігу грошей на попит на гроші?	[1] с.92
29	Назвіть чинники впливу на пропозицію грошей:	[1] с.95-97
30	Назвіть чинники впливу на попит на гроші:	[1] с.95-96

4.3. Питання та завдання до модуля ЗМ-П1

Варіант 1

1. Сутність державного регулювання, його необхідність і практичне значення.
2. Принципи й основні функції макроекономічного прогнозування.
3. Аналітичне завдання. Характеристика галузевої структури економіки України.

Варіант 2

1. Методи й моделі економічного прогнозування.
2. Державне регулювання інвестиційних процесів.
3. Аналітичне завдання. Характеристика регіональної структури економіки України.

Варіант 3

1. Сучасні підходи та принципи державного регулювання економіки.
2. Державна інноваційна політика.
3. Аналітичне завдання. Характеристика структури експорту та імпорту товарів і послуг з України.

Варіант 4

1. Принципи, методи й основні форми державного планування.
2. Структура економіки як об'єкт державного регулювання.
3. Аналітичне завдання. Характеристика джерел фінансування природоохоронної діяльності в Україні.

Варіант 5

1. Сутність державного програмування і види програм.
2. Інструменти екологічного регулювання.
3. Аналітичне завдання. Характеристика обсягів, динаміки і структури інвестицій в економіку України.

4.4. Питання та завдання по модулю ЗМ-П2

Варіант 1

1. Сутність стратегії соціально-економічного розвитку держави.
2. Бюджетна політика.
3. Аналітичне завдання. Структура доходів Державного бюджету України.

Варіант 2

1. Національна екологічна політика.
2. Державне регулювання інвестиційних процесів.

3. Аналітичне завдання. Структура видатків Державного бюджету України за економічною класифікацією.

Варіант 3

1. Основні види економічної політики держави.
2. Джерела фінансування природоохоронних заходів.
3. Аналітичне завдання. Структура видатків Державного бюджету України за функціональною класифікацією.

Варіант 4

1. Поняття зовнішньоекономічної політики.
2. Регулювання доходів і споживання населення.
3. Аналітичне завдання. Характеристика інноваційних процесів в Україні.

Варіант 5

1. Методи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
2. Державне регулювання рівня та якості життя населення.
3. Аналітичне завдання. Кількісна та якісна характеристика розвитку регіонів України.

4.5. Тестові завдання до іспиту.

№	Тестові завдання	Основна література, сторінки
1	Назвіть чинники, що зумовлюють необхідність державного регулювання економіки:	[1] с.5-6
2	До суб'єктів державного регулювання економіки не відносяться:	[1] с.6-7
3	Об'єкти державного регулювання економіки – це:	[1] с. 5-6
4	До об'єктів державного регулювання економіки відносяться:	[1] с.5-6
5	Держава безпосередньо регулює діяльність:	[1] с.14
6	До функцій держави не відноситься:	[1] с.20-21
7	Економічні методи державного регулювання економіки – це:	[1] с.32
8	За характером впливу на господарські процеси методи державного регулювання економіки бувають:	[1] с.30-33
9	Економічна функція держави полягає у:	[1] с.40-41
10	Ефективним за Парето називається такий розподіл ресурсів, при якому:	[1] с.7-8
11	До прямих методів державного регулювання цін належить:	[1] с.36-37
12	Сукупність дій визначення способу передбачити майбутнє, визначити можливі шляхи негативного впливу на країну і заходи для його запобігання, а також розроблення методів для досягнення вищого показника економічного та соціального рівня розвитку називається:	[1] с.50-51
13	Забезпечення сталого розвитку держави, проведення структурних реформ та, як наслідок, підвищення стандартів життя - це:	[1] с.45-46
14	Стратегія сталого розвитку України на період до 2030 року базується:	[16]
15	Метою Стратегії сталого розвитку України на період до 2030 року є:	[16]
16	Виявлення стану та можливих напрямків розвитку економічних явищ і процесів на різних рівнях економічної системи:	[16]

17	Умовне перенесення на майбутнє тенденцій розвитку об'єкта, що склалися в минулому та діють нині є складовою частиною:	[16]
18	Екстраполяція – це метод прогнозування, що відноситься до:	[1] с.57-58
19	Розробка комплексних програм розвитку національної економіки або її секторів називається:	[1] с.65-67
20	Засіб регулювання економічних процесів за допомогою визначення певних цілей і пріоритетів розвитку національної економіки з використанням фінансових та інших стимулів для їх реалізації:	[1] с.65
21	Фактографічні методи прогнозування використовуються тоді:	[1] с.57
22	Метод Делфі – це:	[1] с.58
23	Формальна екстраполяція – це:	[1] с.59
24	До об'єктів макроекономічного планування не відносяться:	[1] с.60-61
25	До методів макроекономічного планування не відносять:	[1] с.59-60
26	Метод системного аналізу в макроекономічному плануванні передбачає:	[1] с.59
27	Директивне планування – це:	[1] с.61
28	Балансовий метод планування передбачає використання:	[1] с. 59-60
29	До суб'єктів макроекономічного планування не відносять:	[1] с.6-7
30	Спосіб управління національною економікою за допомогою розробки обов'язкових для виконання завдань для виробництва та розподілу продукції та послуг:	[1] с.58-60
31	Інструментами фінансової політики є:	[1] с.69-70
32	Маніпулювання податками і урядовими видатками з метою зміни реального об'єму національного виробництва і зайнятості, контролю над інфляцією і прискорення економічного зростання є складовою:	[1] с.69-71
33	Соціальне забезпечення (виплата пенсій і допомоги, стипендії, інші виплати населенню) є складовою частиною:	[1] с.69, 75
34	Управління державним і гарантованим державою боргом України, зокрема облік, погашення і обслуговування здійснює:	[1] с.72-73
35	Планом формування і використання фінансових ресурсів для забезпечення виконання завдань і функцій держави є:	[1] с.72-74
36	Основними складовими бюджету є:	[1] с. 73
37	Перевищення витрат бюджету над доходами має назву:	[1] с.76-77
38	Державними трансфертами є:	[1] с.75-77
39	До негативних наслідків зростання державного боргу належить:	[1] с.76-77
40	Чинна ставка податку на прибуток підприємств складає:	[1] с. 78
41	«Всі платники податків мають однакові зобов'язання перед державою за певними критеріями, кожен сплачує свою справедливую частку» характеризує принцип:	[1] с. 79
42	Підвищення податків з підприємств і прибуткового податку з населення має вплив на ділову активність:	[1] с.81
43	Основним суб'єктом здійснення грошово-кредитної політики в інтересах національної економіки є:	[1] с.90-92
44	Механізм грошової емісії є засобом грошово-кредитної політики:	[1] с.91-92
45	До інструментів прямого впливу на грошово-кредитну політику відносять:	[1] с.94
46	Непрямими інструментами грошово-кредитного регулювання економіки є:	[1] с.95
47	Основними функціями НБУ є:	[1] с.93-94
48	Облікова ставка:	[1] с. 95
49	Комерційні банки встановлюють позичковий відсоток, спираючись на:	[1] с.95-96
50	Політика регулювання валютного курсу шляхом купівлі і продажу іноземної валюти називається:	[1] с.96-97

51	Зниження або підвищення Національним банком України процентних ставок за кредит з метою регулювання попиту і пропозиції на позичковий капітал є складовою частиною:	[1] с.96-97
52	Золотовалютний резерв - це:	[1] с. 96
53	Зниження курсу національної валюти називається:	[1] с.151-152
54	Видатками споживання є:	[1] с.74
55	Які фактори впливають на попит на гроші на грошовому ринку:	[1] с.90-93
56	Якщо центральний банк підвищує облікову ставку, як зміняться темпи зростання грошової маси?	[1] с.92
57	Рестрикційна політика центрального банку призводить до	[1] с.91-93
58	Як впливає зміна швидкості обігу грошей на попит на гроші?	[1] с.92
59	Назвіть чинники впливу на пропозицію грошей:	[1] с.95-97
60	Назвіть чинники впливу на попит на гроші:	[1] с.95-96
61	Соціальна політика – це	[1] с. 196
62	Американська модель соціальної політики характеризується:	[1] с.189
63	Шведська модель соціальної політики характеризується:	[1] с.189
64	Німецька модель соціальної політики характеризується:	[1] с.189
65	Японська модель соціальної політики характеризується:	[1] с.189
66	Визначте показники реалізації соціальної політики:	[1] с.193-195
67	До основних об'єктів соціальної політики належать:	[1] с.189
68	Прожитковий мінімум визначає:	[1] с.194
69	Величина сукупного доходу на душу населення, який забезпечує непрацевдатному громадянину споживання товарів та послуг на встановленому законодавством мінімальному рівні - це:	[1] с.195-196
70	До методів прямого регулювання оплати праці належать:	[1] с.196-197
71	До методів непрямого регулювання оплати праці належать:	[1] с.196-197
72	Гарантований державою соціальний мінімум нетарифікованої праці називається:	[1] с.194
73	Формами науково-технічного прогресу є:	[1] с.115-116
74	НТП як внутрішній фактор розвитку економіки, що становить результат особливої сфери економічної діяльності, яка виробляє нову техніку і технології це зміст:	[1] с. 116-118
75	Збільшення капіталовкладень, що обумовлює зростання темпів науково-технічного розвитку характеризує:	[1] с.119-120
76	Складові науково-технічної політики:	[1] с.117-118
77	До основних державних економічних інструментів регулювання науково-технічного розвитку належать:	[1] с.122
78	До методів прямого регулювання науково-технічного розвитку належать:	[1] с.121
79	До методів непрямого регулювання науково-технічного розвитку належать:	[1] с.121
80	Інноваційний потенціал країни – це:	[1] с.127
81	Які методи (інструменти) структурного регулювання здійснюють прямий вплив на структуру економіки?	[1] с.194
82	Для удосконалення відтворювальних пропорцій потрібні:	[1] с.195-196
83	Головною метою структурного реформування економіки є:	[1] с.121
84	До інструментів прямого впливу структурного регулювання належать:	[1] с.121
85	Метою інвестиційної політики держави є:	[1] с.127
86	Державні інвестиції фінансуються за рахунок:	[1] с.194
87	До тарифних інструментів державного регулювання зовнішньої торгівлі	[1] с.149

	належить (належать):	
88	Адвалорні митні ставки встановлюються у:	[1] с.150
89	Адвалорні митні ставки встановлюються у:	[1] с.151
90	До видів зовнішньоекономічної діяльності, які здійснюються в Україні належать:	[1] с.148-150

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Література

Основна

1. Ушакова, Н. Г. Державне регулювання економіки : навч. метод. посібник. / Н. Г. Ушакова, Л. М. Зарецька. Х. : ХДУХТ, 2014. 225 с.
2. Сенишин О. С. Державне регулювання економіки : навч. посібник / О. С. Сенишин, М. О. Горинь, О. О. Кундицький. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. 334 с
3. Третяк Г. С. Державне регулювання економіки та економічна політика : навч. посіб. / Г. С. Третяк, К. М. Бліщук. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. 128 с.
4. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : навч. посібн. Львів : «Новий Світ – 2000», 2014. 429 с.
5. Електронна бібліотека ОДЕКУ www.library-odeku.l6mb.com
6. Репозитарій ОДЕКУ <http://eprints.library.odeku.edu.ua/>

Додаткова

7. Гриньова В.М., Новікова М.М. Державне регулювання економіки: підручник. К. : Знання, 2008. 398с.
8. Калетнік Г. М., Мазур А. Г., Кубай О. Г. Державне регулювання економіки: навч. посібн. К. : Ліра-М, 2011. 428 с.
9. Михасюк І.Р. Державне регулювання економіки: підручник. К. : Ліра-М, 2011. 216 с.
10. Могильний О. М. Державне регулювання економіки: Навч. посіб.; Ін-т підготов. кадрів держ. служби зайнятості України. К., 2006. 490 с.
11. Сенишин О. С., Горинь М. О., Кундицький О. О. Державне регулювання економіки: підруч. для студентів ВНЗ. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. - 334 с.
12. Грабовецький, Б. Є. Планування та економічне прогнозування : навчальний посібник / Б. Є. Грабовецький. Вінниця : ВНТУ, 2013. 66 с.
13. Шумська С. С. Макроекономічне прогнозування : навч. Посібник. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2015. 176 с.
14. Пармаклі Д.М. Історія економічних вчень: Навчальний посібник / Д.М. Пармаклі, С.В. Філіппова, Н.А. Добрянська. Одеса, 2018. - 113 с.
15. Несененко П. П. Теоретичні основи економічної політики : навчальний посібник / П. П. Несененко, О. А. Артеменко, О. Є. Патлатой. К: ФОП Гуляєва В. М., 2019. 306 с.
16. Стратегія сталого розвитку України на період до 2030 року http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/JH6YF00A.html

Інформаційні ресурси

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. URL: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI URL: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI URL: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
4. Закон України Про зовнішньоекономічну діяльність від 16.04.1991 № 959-XII URL: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
5. Закон України Про режим іноземного інвестування від 19.03.1996 № 93/96-ВР URL: <http://www.Zakon1.Rada.gov.ua>.
6. Закон України Про державне прогнозування і розроблення програм економічного і соціального розвитку України від 23.03.2000 № 1602-III URL: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
7. Закон України Про інноваційну діяльність від 04.07.2002 № 40-IV URL: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
8. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>.
9. Офіційний сайт Державного агентства України з інвестицій та розвитку. URL у : <http://in.ukrproject.gov.ua>.
10. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
11. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
12. Офіційний сайт Президента України URL: <http://www.president.gov.ua>
13. Сайт Кабінету Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
14. Сайт Конституційного Суду України URL: <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>
15. Сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України URL: <http://www.niss.gov.ua/>
16. Офіційний електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: [http:// www.nbuv.gov.ua](http://www.nbuv.gov.ua).

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Інтегральна відомість № _____ оцінки знань студентів по модулях

Кафедра публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності

Факультет КНУА

Рік навчання 2

Група ПУА-20

Семестр 4

Дисципліна Державне регулювання економіки

Максимальна кількість балів: 100, за теоретичну частину 40, за практичну частину 60

Прізвище та ініціали викладача Розмарина Альбіна Леонідівна

№№	Прізвище та ініціали студента	Оцінки модульного контролю								Інтегральні оцінки							
		Теоретична частина				Практична частина				Теоретична частина		Практична частина		Загальна оцінка		4-х бал. система	За шкалою ECTS
		М1	М2	М3	М4	М1	М2	М3	М4	бали	%	бали	%	бали	%		
	Іванов В.С.	20	20	-	-	30	30	-	-	40		60		100			

« » 20 р.

« » 20 р.

Викладач Розмарина А.Л.

Завідувач кафедри Павленко О.П.